

کنکور + عربی جامع

جلد اول: پایه دهم و پایه یازدهم

رشته های ریاضی و علوم تجربی

کنکور جدید

مؤلفان : علی جعفری ندوشن، محمد تقی بابائیان،
مجید همایی، ایرج کاظمی

مدیر مجموعه و ناظر علمی : علی جعفری ندوشن

تشریحی به:

داوطلبان کنکور سال ۹۸ !

اولین گروهی که در میدان رقابت علمی کنکور، خاشکن هستند و نمی‌دانند: آن طرف خاکریزها چه خبر است!

نیروهای رقیب چطورن؟!!

کتابهای بکر و دست‌نخورده درسی، پر از مین و مطالب انفجاری است یا نه؟!!

چند تا کمین در اونها وجود داره؟!!

عده و عده نیروهای مقابل چقدره؟!!

.....

ولس این را بخوبی می‌دانند که همه چی، علی‌السویه است،

و می‌توان با تدبیر و اراده خود

و با توکل به اراده خداوند

شکست را شکست داد!

مقدمه مؤلفان

آن کتاب درسی!

کتاب‌های دهم، یازدهم و دوازدهم عربی که هر کدام به ترتیب ۸، ۷ و ۴ درس (مجموعاً ۱۹ درس) دارند، به عنوان کتاب مرجع و اصلی ما و شماسست و هر چه می‌جوئد از این سرچشمه است، شیرین یا شور! درس عربی، به دلیل پلکانی و قانونمند بودن مباحث آن، زنجیروار به هم پیوسته است و منطقاً درس اول، مقدمه و علت درس دوم و درس دوم مقدمه درس سوم و ... و کتاب دهم، مقدمه یازدهم و ... است. و البته می‌توان در برخی از درس‌ها ایراد (انْ قُلْتَ) وارد کرد و تقدّم و تأخّر و محتوای آن‌ها را به چالش کشید و نقد و بررسی کتاب‌های درسی در جای خود، حق صاحب‌نظران و کارشناسان است.

این کتاب و ساختارش!

روند این کتاب همانند کتاب‌های درسی است و درس به درس و گام به گام جای آن گذاشته است و لایه‌های گوناگونی دارد.

بخش درسنامه (۳۱۰ نکته و درس)

درسنامه به دو بخش می‌پردازد: بخش ترجمه و بخش قواعد

الف) در بخش ترجمه، نظر به ترجمه واژگان و جمله دارد و خود به ده موضوع تقسیم می‌شود:

ترجمه فعل، ترجمه اسم، ترجمه حرف، ترجمه اصطلاحات، ترجمه ترکیب وصفی و اضافی و ...

ب) در بخش قواعد، نظر به کلمه‌شناسی، جمله‌شناسی، نقش و جایگاه (المحل الإعرابی) هر کلمه در جمله دارد. از آنجایی که قواعد کتاب درسی به صورت اجمالی و حداقلی گفته شده است و دانش‌آموز با مطالعه کتاب درسی تنها با یکسری اصطلاحات کلی روبه‌رو می‌شود، ما تلاش کرده‌ایم که قواعد را به تفصیل و با دید حداکثری بیان کنیم و هاله‌های ابهام را بزدا کنیم.

بخش تست (۲۳۰۰ تست)

تست‌های هر درس دو بخش دارد: بخش تست‌های تألیفی و بخش تست‌های کنکور

تست‌های تألیفی و کنکور بر سه محور ترجمه، قواعد و متن می‌چرخد و تست‌های کنکور در برخی موارد دست‌کاری شده و تغییر یافته است و سعی شده که تست‌های سال ۹۰ تا ۹۷ مورد کاوش قرار گیرد.

در لایه‌های تست‌های درس به درس، ۱۴ آزمون ۲۵ تایی به صورت آزمون‌های دوره‌ای، تدریجی و جامع آورده‌ایم.

بخش پیوست

برای جمع‌بندی و مرور مطالب، صد و بیست و چهار آیه، حدیث و عبارت برگزیده آورده‌ایم که هم از نظر ترجمه و هم از نظر قواعد بررسی شده است.

بخش پاسخ‌نامه

در این بخش تست‌های کتاب به صورت تشریحی بیان شده است و در انتهای کتاب، پاسخنامه کلیدی آمده است.

ما مؤلفان!

با تغییر کتاب‌های درسی، ما نیز تغییر کرده‌ایم و تمام کتاب‌های درسی جدیدالتألیف را بارها و بارها و «واو» به «واو» خوانده‌ایم و هر چند در پاره‌ای از موضوعات و روش‌ها، با مؤلفان کتاب درسی همساز نبوده‌ایم ولی به ناچار با آن‌ها بنای ناسازگاری نهادیم و سعی کردیم، یک کتاب خوب و پربار و راهگشا برای دانش‌آموزان و داوطلبان کنکور تولید کنیم.

شما دانش‌آموزان!

نیک می‌دانید که یکی از درس‌های تأثیرگذار در آزمون‌های ورود به دانشگاه، درس عربی است و به قول مشاوران، «عربی، ریاضی دروس عمومی است!» بنابراین، باید درسنامه این کتاب را خوبِ خوب مطالعه کنید و در تک‌تک واژگان و عبارات آن بیندیشید و قرص و محکم جلو بروید و زبان عربی را به عنوان یک زبان ساختاری، قانونمند و متدلوژیک بشناسید. پس از مطالعه درس‌نامه‌ها، به سراغ تست‌ها بروید و نخست معنای صورت تست‌ها را بدانید و بعد به واکاوی گزینه‌ها بپردازید و با پاسخ آن‌ها چک کنید.

شما همکاران!

همکاران گرامی! شما بهترین کارشناس علمی و تجربی کار هستید و فراز و نشیب کتاب‌های درسی را به خوبی می‌دانید و گفته‌ها و ناگفته‌هایی دارید و نیاز دانش‌آموزان را می‌شناسید و با کتاب‌هایی از این دست، روبه‌رو هستید. از شما بزرگواران انتظار می‌رود، چنانچه پیشنهاد یا نکاتی در مورد پویایی و کمال این مجموعه دارید، ما را در جریان بگذارید و با راهنمایی‌های خود روشنایی‌بخش راه ما باشید؛ چرا که:

خوشر آن باشد که سرّ دلبران گفته آید در حدیث دیگران

در پایان، از افراد و گروهی که ما را در به فعلیت رساندن این مجموعه کمک کرده‌اند صمیمانه سپاسگزاری می‌کنیم:

جناب آقای خدایار مبین و سرکار خانم مونا خدایی در واحد تایپ و واژه‌نگاری، سرکار خانم نسیم مرادی و همکارانشان در واحد تولید و چاپ،

جناب آقای محسن انصاری و میرحمید خاتمی و همکارانشان در واحد فروش

و جناب آقای یحیی دهقانی مدیر انتشارات مبتکران، به خاطر حمایت و بسترسازی ارائه کتاب‌های ماندگار و باکیفیت.

www.mobtakeran.com

همواره از خداوند برایتان آرزوی بهترین لحظات را داریم.

گروه مؤلفان

فهرست مطالب

عنوان	شماره صفحه
عربی دهم	
زبان قرآن (۱)	
درس اول: ذاک هُوَ اللَّهُ + دوره و مرور قواعد کتاب‌های هفتم، هشتم و نهم.....	۱۰
تست‌های تألیفی.....	۲۹
تست‌های کنکور سراسری.....	۳۵
درس دوم: أَلْمَوَاعِظُ الْعَدَدِيَّةُ + اعداد یک تا صد.....	۴۱
تست‌های تألیفی.....	۴۷
تست‌های کنکور سراسری.....	۵۳
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون اول: درس‌های ۱ و ۲)....	۵۹
درس سوم: مَطَرُ السَّمَكِ + فعل ثلاثی مجرد و مزید (باب‌های افتعال، انفعال، استفعال و تفعّل).....	
تست‌های تألیفی.....	۶۹
تست‌های کنکور سراسری.....	۷۵
درس چهارم: أَلتَّعَايُشُ السَّلْمِيَّ + فعل ثلاثی مزید (باب‌های إفعال، تفعیل، مفاعلة و تفاعل).....	
تست‌های تألیفی.....	۸۸
تست‌های کنکور سراسری.....	۹۴
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون دوم: درس‌های ۳ و ۴).....	۱۰۰
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون سوم: درس‌های ۱ تا ۴).....	۱۰۲
درس پنجم: هذا خَلَقَ اللَّهُ + ارکان جمله فعلیه و اسمیه ۱۰۴	
تست‌های تألیفی.....	۱۱۸
تست‌های کنکور سراسری.....	۱۲۴
درس ششم: ذوالقرنین + فعل مجهول.....	۱۳۰
تست‌های تألیفی.....	۱۳۷
تست‌های کنکور سراسری.....	۱۴۳
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون چهارم: درس‌های ۵ و ۶).....	۱۴۹
درس هفتم: يا مَنْ فِي الْبِحَارِ عَجَائِبُهُ + جار و مجرور.....	۱۵۲
تست‌های تألیفی.....	۱۵۹
تست‌های کنکور سراسری.....	۱۶۵
درس هشتم: صِنَاعَةُ التَّلْمِيحِ فِي الْأَدَبِ الْفَارِسِيِّ + اسم فاعل، اسم مفعول و اسم مبالغه.....	
تست‌های تألیفی.....	۱۷۱
تست‌های کنکور سراسری.....	۱۷۹
تست‌های کنکور سراسری.....	۱۸۵
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون پنجم: درس‌های ۶ تا ۸).....	۱۹۱
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون ششم: درس‌های ۵ تا ۸).....	۱۹۴
آزمون جامع (آزمون هفتم: کل کتاب).....	۱۹۷

فهرست مطالب

عنوان	شمارهٔ صفحه
درس پنجم: اَلْكَذْبُ + حروف ناصبه و مضارع منصوب... ۲۸۵	
تست‌های تألیفی.....	۲۹۲
تست‌های کنکور سراسری.....	۲۹۹
درس ششم: اَنَّهُ مَارِي شَمِيل + حروف جازمه و مضارع مجزوم، انواع «لِ» و «لَا».....	۳۰۵
تست‌های تألیفی.....	۳۱۴
تست‌های کنکور سراسری.....	۳۲۰
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون چهارم: درس‌های ۵ و ۶).....	۳۲۶
درس هفتم: تَأْتِيْرُ اللُّغَةِ الْفَارِسِيَّةِ عَلَي اللُّغَةِ الْعَرَبِيَّةِ + افعال ناقصه، معانی و کارکردها.....	۳۲۹
تست‌های تألیفی.....	۳۳۸
تست‌های کنکور سراسری.....	۳۴۵
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون پنجم: درس‌های ۶ و ۷).....	۳۵۱
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون ششم: درس‌های ۵ تا ۷).....	۳۵۴
آزمون جامع (آزمون هفتم: کل کتاب).....	۳۵۷
پیوست.....	۳۶۱
پاسخنامه تشریحی.....	۳۷۵
پاسخنامه کلیدی.....	۴۹۱
تست‌های کنکور سراسری ۹۸ و ۹۹ پایه دهم.....	۵۰۵
تست‌های کنکور سراسری ۹۸ و ۹۹ پایه یازدهم.....	۵۱۲

عنوان	شمارهٔ صفحه
عربی یازدهم زبان قرآن (۲)	
درس اوّل: مِنْ آيَاتِ الْاٰخْلَاقِ + اسم تفضیل و اسم مکان ۲۰۰	
تست‌های تألیفی.....	۲۰۷
تست‌های کنکور سراسری.....	۲۱۴
درس دوم: فِي مَحْضَرِ الْمُعَلِّمِ + اسلوب شرط و ارکان آن ۲۲۰	
تست‌های تألیفی.....	۲۲۶
تست‌های کنکور سراسری.....	۲۳۳
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون اوّل: درس‌های ۱ و ۲) ۲۳۹	
درس سوم: عَجَائِبُ الْأَشْجَارِ + اسم معرفه و نکره.....	۲۴۲
تست‌های تألیفی.....	۲۴۹
تست‌های کنکور سراسری.....	۲۵۶
درس چهارم: آدَابُ الْكَلَامِ + جمله بعد از اسم نکره (جملهٔ وصفیه).....	۲۶۲
تست‌های تألیفی.....	۲۶۸
تست‌های کنکور سراسری.....	۲۷۴
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون دوم: درس‌های ۳ و ۴) ۲۸۰	
آزمون تدریجی و دوره‌ای (آزمون سوم: درس‌های ۱ تا ۴) ۲۸۲	

عربی دهم

زبان قرآن

درس اول

ذاک هُوَ اللهُ + دوره و مرور قواعد کتاب‌های هفتم، هشتم و نهم

۱۱	کلمه و انواع آن	۱	ترجمه «فعل» های جدید درس
۱۲	فعل و تجزیه (تحلیل صرفی) آن در یک نگاه کلی	۲	ترجمه «اسم» های جدید درس
۱۳	فعل ماضی و چهارده صیغه	۳	ترجمه «حرف» هایی که تاکنون خوانده‌اید
۱۴	فعل ماضی منفی و چهارده صیغه	۴	ترجمه اصطلاحات
۱۵	فعل مضارع و چهارده صیغه	۵	جمع های مکسر و مفرد آنها به همراه ترجمه
۱۶	فعل امر مخاطب (حاضر) و شش صیغه	۶	ترجمه ترکیب های اضافی مهم درس
۱۷	فعل نفی (مضارع منفی) و چهارده صیغه	۷	ترجمه ترکیب های وصفی مهم درس
۱۸	فعل نهی و چهارده صیغه	۸	واژه های مترادف
۱۹	فعل مستقبل (آینده) و چهارده صیغه	۹	واژه های متضاد
۲۰	فعل ماضی استمراری	۱۰	قرابت معنایی عبارات عربی با فارسی
۳۲	ترکیب وصفی	۲۱	فعل ماضی بعید
۳۳	رابطه صفت با موصوف	۲۲	اسم و تجزیه (تحلیل صرفی) آن در یک نگاه کلی
۳۴	صفت برای جمع غیر انسان	۲۳	تعداد اسم
۳۵	اسم منسوب	۲۴	جنسیت اسم
۳۶	چگونگی ترجمه صفت	۲۵	اسم اشاره
۳۷	ترکیب اضافی و وصفی	۲۶	ضمیر و انواع آن
۳۸	اعداد اصلی و ترتیبی	۲۷	ترکیب اضافی
۳۹	چگونگی بیان وقت و ساعت	۲۸	مضاف الیه
۴۰	وزن کلمات و حروف اصلی و زائد	۲۹	ویژگی های اسم مضاف
۴۱	حرف و تجزیه (تحلیل صرفی) آن در یک نگاه کلی	۳۰	تغییرات اسم مثنی و جمع مذکر سالم که مضاف می شوند
۴۲	کلمات پرسشی	۳۱	اسم های همیشه مضاف

توجه: اگر می بینید که درس نامه این درس پر بار و فربه است تماماً دلیل آن را می دانید. در حقیقت این درس، یادآوری تمام نکات و قواعد سه کتاب دوره متوسطه اول است. بنابراین، سه کتاب = این درس نامه.

انتظار می رود این درس نامه را خوب خوب مطالعه کنید تا زیر بنای سافتمان فکری شما مستحکم شود و طبقات فوقانی این سافتمان مکمل و درست و زیبا شکل بگیرد. ضمناً درس نامه درس پنجم نیز یاقی و تنومند است، دلیل آن هم این است که ارکان جمله های فعلیه و اسمیه بررسی و تشریح می شود. البته فای امپرواری و فوشالی است که درس نامه های دیگر این مجموعه، به اندازه و متعادل است.

۱ ترجمه «فعل»‌های جدید درس

- أَخْرَجَ : درآورد (ماضی)، يُخْرِجُ (مضارع)، أَخْرَجَ (امر)، إِخْرَاجُ (مصدر)
يُخْرِجُ : درمی‌آورد (مضارع)، مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ غَائِبٌ، سَوْمٌ شَخْصٌ مَفْرَدٌ
أَنْزَلَ : نازل کرد (ماضی)، يُنْزِلُ (مضارع)، أَنْزَلَ (امر)، إِنْزَالٌ (مصدر)
أَوْجَدَ : پدید آورد (ماضی)، يُوجِدُ (مضارع)، أَوْجَدَ (امر)، إِيجَادٌ (مصدر)
تَرَجَّمَ : ترجمه کرد (ماضی)، يُتَرَجِّمُ (مضارع)، تَرَجَّمَ (امر)، تَرْجَمَةٌ (مصدر)
تَرَجَّمُ : ترجمه کن (امر مخاطب، دوم شخص مفرد)
جَهَّزَ : مجهز کرد (ماضی)، يُجَهِّزُ (مضارع)، جَهَّزَ (امر)، تَجْهِيْزٌ (مصدر)
دَارَ : چرخید (ماضی)، يَدُوْرُ : می‌چرخد (مضارع)، دُوْرٌ (امر)، دَوْرَانٌ (مصدر)
زَانَ : زینت داد (ماضی)، يَزِيْنُ (مضارع)، زَانَ (امر)، زِيْنَةٌ (مصدر)
سَافَرَ : سفر کرد (ماضی)، يُسَافِرُ (مضارع)، سَافَرَ (امر)، مُسَافَرَةٌ (مصدر)
أَنْ أُسَافِرَ : که سفر کنم
عَيَّنَ : مشخص کرد (ماضی)، يُعَيِّنُ (مضارع)، عَيَّنَ : مشخص کن (امر)، تَعْيِيْنٌ (مصدر)
قَالَ : گفت (ماضی)، يَقُوْلُ (مضارع)، قَالَ (امر)، قَوْلٌ (مصدر)
قُلْ : بگو (امر مخاطب، دوم شخص مفرد)
قَتَلَ : کُتِلَ (ماضی)، يَقْتُلُ (مضارع)، أَقْتُلُ (امر)، لَا تَقْتُلُ : نَکْسٌ (نهی)، قَتْلٌ (مصدر)
كَمَّلَ : کامل کرد (ماضی)، يَكْمُلُ (مضارع)، كَمَّلَ : کامل کن (امر)، تَكْمِيْلٌ (مصدر)
نَمَا، نَمَتْ : رشد کرد (ماضی)، يَنْمُو (مضارع)، أَنْمَ (امر)، نُمُوٌ (مصدر)
وَضَعَ : گذاشت (ماضی)، يَضَعُ (مضارع)، وَضَعَ : بگذار (امر)، وَضْعٌ (مصدر)

۲ ترجمه «اسم»‌های جدید درس

- أَنْجَمٌ : ستارگان
عُصُونٌ : شاخه‌ها
أَنْعَمٌ : نعمت‌ها
عَيْمٌ : ابر
بَالِغٌ، بِالِغَةٌ : کامل
فَرَاغٌ : جای خالی
تَعَارُفٌ : همدیگر را شناختن، آشنایی
قَاعَةٌ : سالن
جَدُوَّةٌ : پاره آتش
مُسْتَعِينٌ : یاری جوینده
دُرَرٌ : مرواریدها
مَطَارٌ : فرودگاه
ذَا (هذا) : این (اسم اشاره نزدیک، مذکر)
مَنْ : کیست؟ (کلمه پرسشی)
ذَاكَ (ذَلِكَ) : آن (اسم اشاره دور، مذکر)
مَنْ ذَا : این کیست؟
ذَاتٌ : دارای
مُنْهَمِرَةٌ : ریزان
ذُو : دارای، صاحب
نَضْرَةٌ : تر و تازه
شَرْرَةٌ : اخگر، پاره آتش
ضِيَاءٌ : روشنایی

۳ ترجمه «حرف»هایی که تاکنون خوانده‌اید

حرف‌هایی که قبل یا بعد از کلمات می‌آیند سبب اتصال و ارتباط میان کلمات در جمله می‌شوند. هر چند تعداد حروف در زبان‌ها اندک است (حدود ۵۰ عدد)، ولی تکرار آنها در جمله‌ها زیاد است. بنابراین یادگیری ترجمه آنها به ما کمک فراوانی در ترجمه عبارت می‌کند. به همین دلیل برخی از حروفی که تاکنون در کتاب‌های دوره اول متوسطه فراگرفته‌اید، یادآوری می‌کنیم.

عَلَى : بر، روی	أ : آیا
عَنْ : درباره، از	أَلَا : هان، آگاه باش
فَ : پس	إِلَّا : به جز، مانده
فِي : در، داخل	إِلَى : به، به سوی، تا
لِ : برای، دارد	أَمْ : یا
لَا : نه، نیست	أَنْ : که / أَنْ أُسَافِرَ : که سفر کنم
لِأَنَّ : زیرا، برای این‌که	إِنَّ : قطعاً، حقیقتاً
لَقَدْ : قطعاً	أَنَّ : که
لَكِنْ، لَكِنَّ : ولی	أَوْ : یا
لِمَ : برای چه، چرا	بِ : به، به وسیله
لِمَاذَا : چرا	بَلْ : بلکه
مَا : حرف نفی فعل ماضی. در فارسی «ت + فعل گذشته»	تُمْ : سپس
مِنْ : از	رَبِّ : چه بسا
وَلَوْ : اگرچه	سَ، سَوْفَ : نشانه فعل آینده است.

۴ ترجمه اصطلاحات

عَفْواً : ببخشید	الْآخِرِينَ : آیندگان
فِي أَمَانِ اللَّهِ : خداحافظ	أَدَاءَ الْأَمَانَةِ : امانت‌داری
لِسَانُ صِدْقٍ : یاد نیکو	إِلَى اللِّقَاءِ : به امید دیدار
مُسْتَعِيناً ب : با استفاده از	أَنَا بَخِيرٌ : من خوبم
مَعَ الْأَسْفِ : متأسفانه	صَبَاحَ الْخَيْرِ، صَبَاحَ النَّوْرِ : صبح به خیر
مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟ : تو اهل کجا هستی؟	صِدْقُ الْحَدِيثِ : راستگویی

۵ جمع‌های مکسر و مفرد آنها به همراه ترجمه

أَنْفُسٍ مَفْرَدٌ نَفْسٌ : خود	آثار مَفْرَدٌ أَثَرٌ : اثر
أَيَّامٍ مَفْرَدٌ يَوْمٌ : روز	أَبْوَابٍ مَفْرَدٌ بَابٌ : در
تَرَكيبٍ مَفْرَدٌ تَرْكيبٌ : ترکیب	أَحَادِيثٍ مَفْرَدٌ حَدِيثٌ : سخن
تَمَارِينٍ مَفْرَدٌ تَمْرِينٌ : تمرین	أَحْجَارٍ مَفْرَدٌ حَجَرٌ : سنگ
جُمَلٍ مَفْرَدٌ جُمْلَةٌ : جمله	أَرَاذِلٍ مَفْرَدٌ أَرْدَلٌ : فرومایه
دُرَرٍ مَفْرَدٌ دُرٌّ : مروارید	أَصْدِقَاءٍ مَفْرَدٌ صَدِيقٌ : درست

عَقَارِبُ ^{مفرد} عَقْرِبَةٌ، عَقْرَبٌ : عقربه	أَعْدَادٌ ^{مفرد} عَدَدٌ : عدد
عُصُونٌ ^{مفرد} عُصْنٌ : شاخه	أَفْضَلُ ^{مفرد} أَفْضَلٌ : شایسته
فُصُولٌ ^{مفرد} فَصْلٌ : فصل	أَلْوَانٌ ^{مفرد} لَوْنٌ : رنگ
مَلَابِسٌ ^{مفرد} مَلْبَسٌ : لباس	أَنْجُمٌ ^{مفرد} نَجْمٌ : ستاره
	أَنْعَمٌ ^{مفرد} نِعْمَةٌ : نعمت

ترجمه ترکیب‌های اضافی مهم درس

در این ترکیب‌ها، اسم‌های اول مضاف و اسم‌های دوم مضاف‌الیه می‌باشد و اعراب مضاف‌الیه همواره مجرور است و معمولاً علامت و حروف «ـِ، ـَ، ـِ، یَین» می‌پذیرد.

عَبْدُ الرَّحْمَانِ : بنده (خدای) مهربان	أَحَدُ الْمُوظَّفِينَ : یکی از کارمندان
فُصُولُ السَّنَةِ : فصل‌های سال	أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ : پیشوای مؤمنان
قَاعَةُ الْمَطَارِ : سالن فرودگاه	إِسْمِي : نام من
كَثْرَةُ الصَّلَاةِ : فراوانی نماز (خواندن)	أَنْفُسُهُمْ : خودشان
لَوْنُ الْعُرَابِ : رنگ کلاغ	أَيَّامَ الْأُسْبُوعِ : روزهای هفته
حَوْلَ عَظْمَةِ مَخْلُوقَاتِ اللَّهِ : در مورد عظمت آفریده‌های خداوند (در اینجا سه مضاف و مضاف‌الیه آمده است).	حَلَقَ السَّمَاوَاتِ : آفرینش آسمان‌ها
مِثْلُ الشَّرَرَةِ : مانند پاره آتش	دُنْيَاكَ : دنیایت، دنیای تو
مُرَاجَعَةُ الدُّرُوسِ : دوره (مرور) درس‌ها	ذات الْعُصُونِ : دارای شاخه‌ها
مَطَارُ النَّجْفِ : فرودگاه نجف	ذو حِكْمَةٍ : دارای حکمتی

ترجمه ترکیب‌های وصفی مهم درس

در این ترکیب‌ها، اسم‌های اول موصوف و اسم‌های دوم صفت می‌باشد و اعراب صفت همواره همان اعراب موصوف است یعنی مرفوع (ـُ) یا منصوب (ـِ) یا مجرور (ـِ) می‌باشد.

حِكْمَةٌ بِالْعَهْدِ : حکمتی کامل	أَنَارٌ كَثِيرَةٌ : آثاری فراوان
أَلْدَرَّرَ الْمُنتَشِرَةَ : مرواریدهای پخش شده	أَبْوَابٌ مُتَفَرِّقَةٌ : درهایی متفاوت
الْدَّرْسُ الْأَوَّلُ : درس اول	الْأَحْجَاؤُ الْجَمِيلَةُ : سنگ‌های زیبا
شَاعِرٌ عِرَاقِيٌّ : شاعری عراقی	الْأَحْجَاؤُ الْعَالِيَةُ : سنگ‌های گران
إِسْمُكَ الْكَرِيمُ : اسم شریف تو (در اینجا هم ترکیب اضافی آمده «اسمک» و هم ترکیب وصفی «اسم ... الکریم»)	الْأَعْدَادُ الْأَصْلِيَّةُ : عددها اصلی
الْصَّفُ السَّابِعُ : کلاس هفتم	أُمُّ تُرْكَمَائِيَّةٌ : مادری ترکمنی
الْعُصُونُ النَّصْرَةُ : شاخه‌های تر و تازه	

۱- اگر در ذهن این پرسش مطرح شود که، موصوف و صفت در بیشتر حالت‌ها ظاهری همسان دارند، در صورتی که در ترکیب وصفی «الْعُصُونُ النَّصْرَةُ» در دو موضوع هم‌خوانی ندارند، یکی در مذکر و مؤنث و دیگری در جمع و مفرد! در پاسخ می‌گوییم: اگر اسمی به صورت جمع مکسر (در صورتی که مذکر حقیقی نباشد) یا جمع مؤنث بیاید مانند کُتُب، عُصُون، أَنَار، دُرَر، أَبْوَاب، آيَات، حَسَنَات و ... ، صفت آنها به صورت مفرد مؤنث می‌آید؛ یعنی: جمع غیر مذکر (موصوف) + مفرد مؤنث (صفت)؛ مانند: الْعُصُونُ (جمع مکسر) + النَّصْرَةُ (مفرد مؤنث)

الْقَوْمُ الظَّالِمُونَ : گروه ستمکار
اللُّغَةُ الْعَرَبِيَّةُ : زبان عربی
الَّلَوْنُ الْأَبْيَضُ : رنگ سفید
الْمَلَابِسُ النَّسَائِيَّةُ : لباس های زنانه
نَصٌّ قَصِيرٌ : متنی کوتاه

رَقَدَ = نام = خوابید
عَنِمَ = سحاب = ابر
فَازَ = ناجح = برنده، موفق
فَرِيضَةٌ = واجِبَةٌ = واجب دینی
قُدْرَةٌ = قُوَّةٌ = نیرو
قَوْمٌ = فِئَةٌ = گروه
مُجِدِّدٌ = مُجْتَهِدٌ = کوشا
نَضْرَةٌ = طازَجٌ = تازه
نور = ضِيَاءٌ = روشنائی

عَدُوَانٌ (دشمنی) ≠ صَدَاقَةٌ (دوستی)
عَالِيٌّ (گران) ≠ رَخِيسٌ (ارزان)
قُدْرَةٌ (توانایی) ≠ صَعْفٌ (ناتوانی)
قَرِيبٌ (نزدیک) ≠ بَعِيدٌ (دور)
قَصِيرٌ (کوتاه) ≠ طَوِيلٌ (بلند)
قَلِيلٌ (اندک) ≠ كَثِيرٌ (بسیار)
كَثْرَةٌ (زیادی) ≠ قَلَّةٌ (کمی)
لَيْلٌ (شب) ≠ نَهَارٌ (روز)
مَشْرُورٌ (شاد) ≠ حَزِينٌ (غمگین)
مَسْمُوحٌ (مجاز) ≠ مَمْنُوعٌ (غیرمجاز)
نَاجِحٌ (قبول، موفق) ≠ رَاسِبٌ (مردود)
نَهَايَةٌ (پایان) ≠ بَدَايَةٌ (آغاز)
يُخْرِجُ (بیرون می کند) ≠ يُدْخِلُ (وارد می کند)
يَمِينٌ (راست) ≠ يَسَارٌ (چپ)
الْيَوْمُ (امروز) ≠ الَّغَدُ (فردا)

بَابٌ وَاحِدٌ : یک در
الْبَحْثُ الْعِلْمِيُّ : پژوهش های علمی
بُخَارٌ مُتْرَاكِمٌ : بخاری انباشته شده
الْجُمْهُورِيَّةُ الْإِسْلَامِيَّةُ الْإِيرَانِيَّةُ : جمهوری اسلامی ایران
حَرَارَةٌ مُنْتَشِرَةٌ : گرمایی پخش شده

۸ واژه های مترادف

إَجْعَلُ = صَعُ = قرار بده
أَنْجُمٌ = كَوَاكِبٌ = ستارگان
أَنْظُرُ = شَاهِدٌ = بنگر
أَوْجَدَ = أَحَدَّثَ = خَلَقَ = پدید آورد
ثَمَرَةٌ = فَكِيهَةٌ = میوه
جَدْوَةٌ = شَرْرَةٌ = پاره آتش
جَوٌّ = سَمَاءٌ = آسمان
حَدِيثٌ = كَلَامٌ = سخن
حَمْدٌ = مَدْحٌ = ستایش و سپاس

۹ واژه های متضاد

أَبْيَضٌ (سفید) ≠ أَسْوَدٌ (سیاه)
أَرَادِلٌ (فرومايگان) ≠ أَفْاضِلٌ (شایستگان)
أَنْزَلَ (نازل کرد) ≠ أَصْعَدَ (بالا برد)
أَوَّلٌ (اول) ≠ آخِرٌ (پایان)
تَعَيُّشٌ (زندگی می کنی) ≠ تَمَوْتُ (می میری)
جَمِيلَةٌ (زیبا) ≠ قَبِيحَةٌ (زشت)
حَرَارَةٌ (گرم) ≠ بُرُودَةٌ (سرما)
خَيْرٌ (خوبی) ≠ شَرٌّ (بدی)
دُنْيَا (سرای نزدیک) ≠ آخِرَةٌ (سرای پایانی)
دَوَاءٌ (دارو) ≠ دَاءٌ (بیماری)
زَرَعٌ (کاشت) ≠ حَصَدٌ (برداشت)
سُرُورٌ (شادی) ≠ حُزْنٌ (ناراحتی)
شِرَاءٌ (خرید) ≠ بَيْعٌ (فروش)
صِدْقٌ (راستی) ≠ كِذْبٌ (دروغ)
طَلْمَةٌ (تاریکی) ≠ نور، ضِيَاءٌ (روشنائی)
عَدُوٌّ (دشمن) ≠ صَدِيقٌ (دوست)

۱۰ قرابت معنایی عبارات عربی با فارسی

- ۱- ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ...﴾ انعام : ۱ ← شکر و سپاس و منت و عزت خدای را / پروردگار خلق و خداوند کبریا دادار غیب‌دان و نگهدار آسمان / رزاق بنده‌پرور و خلاق رهنما (سعدی)
- ۲- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ صف : ۲ ← بزرگی سراسر به گفتار نیست / دو صد گفته چون نیم کردار نیست (فردوسی)
- ۳- مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ : أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع) ← به دشمن برت مهربانی مباد / که دشمن درختی است تلخ از نهاد (ابوشکور)
- ۴- أَطْلَبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ فَإِنَّ طَلَبَ الْعِلْمِ قَرِيضَةٌ : رَسُولُ اللَّهِ (ص) ← در پی علم دین بیاید رفت / اگر ت تا به چین بیاید رفت (اوحدی)
- ۵- قَوْلُ «لَا أَعْلَمُ» نِصْفُ الْعِلْمِ : أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٌّ (ع) ← تا بدانجا رسید دانش من / که بدانستمی که نادانم (ابوشکور بلخی)

۱۱ کلمه و انواع آن

در زبان عربی کلمه (واژه معنادار) بر سه قسم است: اسم، فعل، حرف

الف) اسم: واژه‌ای است که برای نامیدن موجودات به‌کار می‌رود و با نوشتن یا گفتن، موجود خاصی در ذهن می‌آید.

مثال اَرْض (زمین)، السَّمَاء (آسمان)، مَلِك (فرشته)، مَلِك (پادشاه، فرمانروا)، مِئْصَدَة (میز)، اِمْتِحَان (آزمون)، الدَّرَجَة (نمره)، جَنَّة (بهشت)، نَفْس (روح)

در زبان عربی معمولاً اسم، تنوین یا الف و لام (أَل) دارد و یا آن‌که به اسم بعد از خود مضاف می‌شود، بنابراین کلمه‌ای که «أَل» داشته باشد و یا تنوین، حتماً اسم است و فعل و حرف نیست.

کلمات «الکتاب، قلم، البیان، فهم، اجتهاد، أَخْذًا» اسم هستند ولی کلمات «فِي، أَنْ، كَتَبْتُ، يَذْهَبُ» که «أَل و تنوین» نگرفتند، اسم نیستند و فعل یا حرف می‌باشند.

ب) فعل: واژه‌ای است که بر انجام دادن کار یا روی دادن حالت در یکی از زمان‌های گذشته، حال و آینده، دلالت می‌کند.

مثال كَتَبَ (نوشت)، اُكْتُبَ (بنویس)، اُحَدِّثُ (گرفتم، برداشتم)، نَحْزَنُ (ناراحت می‌شویم)، سَأَلْبَسَ (خواهم پوشید)

در زبان عربی فعل معمولاً به همراه پیشوند یا پسوندهایی به‌کار می‌رود:

پیشوندها: لا، لم، لَمَّا، أَنْ، إِنْ و ...

پسوندها: ت، ث، تُ، ثَمَّ، تَنْ، ان، وَنْ، يَنْ، و ...

بنابراین کلمه‌ای که با پیشوند و پسوندهای گفته شده به کار رود حتماً فعل است و حرف و اسم نیست.

مثال لَا يَكْتُوبُونَ، لَمْ تَهْدِ، لَمَّا تَذْهَبُ، أَنْ يَنْصُرَ، إِنْ تَدْرُسَ، اسْتَعْفَرْتُمْ

ج) حرف: واژه‌ای است که برای ارتباط دادن دو یا چند کلمه در جمله به کار می‌رود و معنای مستقل ندارد و معنای آن در جمله مشخص می‌شود و باعث زیبایی جمله می‌گردد.

فِي (در)، إِنْ (به راستی که)، إِلَى (به)، فَ (پس)، لَا (نه)، قَدْ (حتماً)

به‌طور کلی، حروف در تمام زبان‌ها کاربرد ارتباطی میان کلمات یک جمله را دارند و تعدادشان اندک ولی تکرارشان زیاد است و می‌توان گفت در بیش‌تر جملات حرف وجود دارد. در جملات زیر به تعداد و نوع کلمات توجه کنید:

❖ اللَّهُ يَعْلَمُ وَ أَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ

جمله دارای ۶ کلمه است.

اسم‌ها: ۲ ← اللَّهُ، أَنْتُمْ / فعل‌ها: ۲ ← يَعْلَمُ، لَا تَعْلَمُونَ / حرف‌ها: ۲ ← وَ، لَا

واژه «أَنْتُمْ» ضمیر است و ضمیر نوعی اسم است. [ضمیر = اسم پنهان و پوشیده]

با دقت در صرف ۱۴ صیغه ماضی، درمی‌یابیم که فعل ماضی در صیغه ۱ و ۴ (للاغائب - للغائبة) ضمیر بارز ندارد، ولی در ۱۲ صیغه دیگر ضمیر فاعلی بارز وجود دارد.

نا	ت	تَنَّ	ثَمَا	تِ	ثَم	ثَمَا	ت	نَ	ا	و	ا	ضمایر فاعلی ←
۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۳	۲	در صیغه‌های ←

اگر پیش از فعل ماضی (فَعَلَ) حرف «قد» بیاید فعل ماضی نقلی خواهد بود:
 أَوْجَدَ: پدید آورد (ماضی ساده) ← قَدْ أَوْجَدَ: پدید آورده است (ماضی نقلی)

۱۴ فعل ماضی منفی و چهارده صیغه

ماضی منفی، فعلی است که به واسطه آن انجام نشدن کاری را در زمان گذشته بیان می‌کنیم و راه ساختن آن این‌گونه است:

مای نفی + فعل ماضی

ما شَرِبْتُ: نوشیدی - ما كَتَبُوا: نوشتند - ما فَهَمْتُ: نفهمیدید - ما قَرَأْتُ: نخواندید
 بدیهی است فعل ماضی منفی نیز مانند فعل‌های دیگر در چهارده صیغه و ساختار صرف می‌شود:
 ما خَرَجَ - ما خَرَجَا - ما خَرَجُوا / ما خَرَجْتُ - ما خَرَجْتَا - ما خَرَجْنَا / ما خَرَجْتِ - ما خَرَجْتُمَا -
 ما خَرَجْتُنَّ / ما خَرَجْتُمْ

۱۵ فعل مضارع و چهارده صیغه

فعل مضارع (حال - آینده)، فعلی است که انجام دادن کاری را در زمان حال و آینده نشان می‌دهد و با پیشوند (حروف مضارعه: ی - ت - ا - ن (آتین) و پسوندها و شناسه‌هایی به کار می‌رود که همان ضمیر فاعلی هستند:

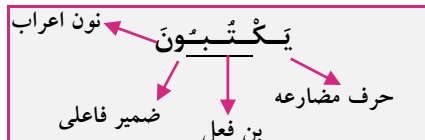
حروف مضارعه + ریشه (بن، ماده فعل) + تغییر ضمیرهای چهارده‌گانه

مثال ی - + کتب + ...

يَكْتُبُ - يَكْتُبَانِ - يَكْتُبُونَ / تَكْتُبُ - تَكْتُبَانِ - تَكْتُبِينَ / تَكْتُبَانِ - تَكْتُبَيْنِ / أَكْتُبُ - أَكْتُبَانِ
 با دقت و توجه در صرف ۱۴ صیغه مضارع، درمی‌یابیم که فعل مضارع در صیغه‌های ۱، ۴، ۷، ۱۳ و ۱۴ ضمیر بارز ندارد ولی در ۹ صیغه دیگر ضمیر فاعلی بارز وجود دارد.

نَ	ا	و	ا	و	ا	نَ	ا	و	ا	ضمایر فاعلی ←
۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۶	۵	۳	۲	در صیغه‌های ←	

البته بعد از ضمایر فاعلی، در ۷ صیغه مضارع نون (ن - نَ) به کار رفته که به آن، نون اعراب گفته می‌شود. بنابراین:

۱۶ فعل امر مخاطب (حاضر) و شش صیغه

فعل امر، فعلی است که به واسطه آن از مخاطب انجام دادن کاری را در زمان حال طلب می‌کنیم و راه ساختن آن این‌گونه است:

الف) ابتدا فعل مضارع را در نظر می‌گیریم و حرف مضارعه را از آغاز فعل حذف می‌کنیم: تَكْتُبُ ← كُتِّبْ
 ب) به جای حرف مضارعه همزه (ا - اُ) می‌آوریم: كُتِّبْ ← اُكْتُبْ

حواسمان باشد اگر بعد از برداشتن «ت» به ساکن برخورد کردیم «همزه» می‌دهیم.

حرکت همزه با توجه به حرکت عین‌الفعل مضارع سنجیده می‌شود یعنی اگر حرکت عین‌الفعل مضموم بود، همزه نیز مضموم می‌شود، اما اگر مفتوح یا مکسور بود، حرکت همزه فقط مکسور می‌شود.

(ج) حرف آخر فعل را ساکن می‌کنیم: اُكْتُبُ ← اُكْتُبْ (بنویس)

(د) اگر حرف آخر، نون اعراب باشد، نون را حذف می‌کنیم: تَكْتُبُونَ ← اُكْتُبُوا (بنویسید)

همزه + ریشه (بن، ماده فعل) + سکون در آخر فعل یا حذف نون اعراب

صرف فعل امر حاضر از مصدر «عَلِمَ: دانستن» در شش صیغه این‌گونه است: اِعْلَمُ - اِعْلَمَا - اِعْلَمُوا / اِعْلَمِي - اِعْلَمَا - اِعْلَمْنَ

اگر فعل، غایب یا متکلم باشد (۶ صیغه غایب + ۲ صیغه متکلم) و بخواهیم به صورت امر بیاوریم، بر سر فعل مضارع، لام امر (لِ) می‌آوریم و آخر فعل را ساکن می‌کنیم و نون اعراب را حذف می‌کنیم و یادمان باشد که این «ل» معنی «باید» می‌دهد.

يَكْتُبُ ← لِيَكْتُبْ (باید بنویسد)   يَكْتُبُونَ ← لِيَكْتُبُوا (باید بنویسند)   نَكْتُبُ ← لِنَكْتُبْ (باید بنویسیم)

۱۱۱ فعل نفی (مضارع منفی) و چهارده صیغه

مضارع منفی، فعلی است که به واسطه آن انجام نشدن فعل در زمان حال و آینده را خبر می‌دهیم و راه ساختن آن این‌گونه است:

لای نفی + فعل مضارع

لا أَذْهَبُ: نمی‌روم - لا نَأْكُلُ: نمی‌خوریم - لا يَفْهَمُ: نمی‌فهمد - لا يَكْتُبُونَ: نمی‌نویسند

صرف فعل نفی در چهارده صیغه از مصدر «جَلَسَ: نشستن» این‌گونه است:

لا يَجْلِسُ - لا يَجْلِسَانِ - لا يَجْلِسُونَ / لا يَجْلِسُ - لا يَجْلِسَانِ - لا يَجْلِسُونَ / لا يَجْلِسِينَ - لا يَجْلِسَانِ - لا يَجْلِسْنَ / لا أَجْلِسُ - لا أَجْلِسَانِ - لا أَجْلِسُونَ

۱۱۲ فعل نهی و چهارده صیغه

فعل نهی، فعلی است که به واسطه آن انجام ندادن کاری را طلب می‌کنیم و راه ساختن آن این‌گونه است:

(الف) لای نهی «لا» را بر سر مضارع می‌آوریم: لا + يَكْتُبُ ← لا يَكْتُبْ

(ب) حرف آخر مضارع را ساکن کرده و اگر نون اعراب داشته باشد نون آن را حذف می‌کنیم:

لا يَكْتُبُ ← لا يَكْتُبْ: نباید بنویسد - لا يَكْتُبَا: نباید بنویسند - لا تَكْتُبُوا: ننویسید

لای نهی + سکون در آخر فعل یا حذف نون اعراب

صرف فعل نهی در چهارده صیغه از مصدر «ذَهَبَ: رفتن» این‌گونه است:

لا يَذْهَبُ - لا يَذْهَبَانِ - لا يَذْهَبُونَ / لا يَذْهَبُ - لا يَذْهَبَانِ - لا يَذْهَبُونَ / لا يَذْهَبِينَ - لا يَذْهَبَانِ - لا يَذْهَبْنَ

۱۱۹ فعل مستقبل (آینده) و چهارده صیغه

فعل مستقبل (آینده)، فعلی است که انجام شدن کاری را در زمان آینده (نزدیک یا دور) نشان می‌دهد. در زبان عربی اگر حرف سِ- (برای آینده نزدیک) و حرف سَوْفَ (برای آینده دور) را قبل از فعل مضارع بیاوریم، فعل مستقبل (آینده) درست می‌شود.

سِ یا سَوْفَ + فعل مضارع

برخی از ویژگی‌های ۷ گانه را تا به حال خوانده‌اید و برخی دیگر در درس‌ها و کتاب‌های بعدی می‌خوانید.

۲۳ تعداد اسم

اسم از نظر تعداد به سه دسته تقسیم می‌شود: مفرد، مثنی، جمع (مذکر سالم، مؤنث سالم، مکسر)
الف) مفرد: اسمی است که بر یک موجود دلالت می‌کند و علامت خاصی ندارد.

مثال کتابٌ - جِداؤُ - الکلام - المدرسة - العُرفة - ضوء - طائر - المتروكة - اللَّیل - التَّور

ب) مثنی: اسمی است که بر دو موجود دلالت می‌کند و راه ساختن آن این‌گونه است:

اسم مفرد (مذکر یا مؤنث) + «ان» یا «ین»

مثال کتابان - کِتابَین - جِداران - جِدارَین - الکلامان - الکلامَین - المَدْرَسَتان - المَدْرَسَتَین - العُرفَتان - العُرفَتَین

ج) جمع مذکر سالم: اسمی است که بر بیش از دو انسان مذکر یا صفت‌های او دلالت می‌کند و راه ساختن آن این‌گونه است:

اسم مفرد مذکر انسان یا صفت او + «ون» یا «ین»

مثال مُجِدِّونَ - مُجِدِّینَ - صَادِقونَ - صَادِقِینَ - مَظْلومونَ - مَظْلومِینَ - سائِحونَ - سائِحِینَ - إیرانیونَ - إیرانیِینَ

علامت «ین» که به آخر اسم‌های مفرد اضافه می‌شود میان مثنی و جمع مذکر سالم مشترک است که باید با توجه به حرکت نون (ن - نَ) و حرکت ماقبل «ی» توجه کرد که مثنی است و یا جمع.

ـ ینَ ← مثنی

ـ ینَ ← جمع مذکر سالم

رَأیتُ المَعْلَمِینَ فی المَدْرَسَةِ ← من معلم‌ها را (دو معلم) در مدرسه دیدم.

رَأیتُ المَعْلَمِینَ فی المَدْرَسَةِ ← من معلم‌ها را (بیش از دو معلم) در مدرسه دیدم.

هرگاه اسم مثنی و جمع مذکر سالم که دارای نون (ن - نَ) هستند به اسمی اضافه شوند، نون آن‌ها حذف می‌شود هم چنان‌که «ال» و تنوین نیز در اسم مضاف حذف می‌شوند:

المسلمونَ + ایران ← مسلمو ایران (مسلمانان ایران) / هم «ال» و هم نون «ن» حذف شده است.

کتابان + التلمیذ ← کتابا التلمیذ (دو کتاب دانش‌آموز) / حرف «ن» مثنی حذف شده است.

والدان + ی ← والدای (پدر و مادرم) / حرف «ن» مثنی حذف شده است.

والدین + ی ← والدی (پدر و مادرم) / حرف «ن» مثنی حذف شده است.

مسلمینَ + العالم ← مسلمي العالم (مسلمانان جهان) / حرف «ن» جمع مذکر سالم حذف شده است.

أَخَوَینَ + ی ← أَخَوَیَّ (دو برادرم) / حرف «ن» مثنی حذف شده است.

فَلأَحانِ + القرية ← فَلأحا القرية (دو کشاورز ده) / حرف «ن» مثنی حذف شده است.